

๑. หลักการและเหตุผล

คนพิการเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางสติปัญญา หรือประสาทสัมผัสในระยะยาว ประกอบกับอุปสรรคต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่นตามความหมายของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ แต่ในทุกสังคมมิได้มีบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเท่าเทียมกันทั้งหมด ยังมีบุคคลประเภทหนึ่งซึ่งมีความผิดปกติหรือความบกพร่องทางด้านร่างกาย ทางสติปัญญา หรือทางจิตใจ ทำให้เป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม สถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย จากรายงานข้อมูลของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สถิติข้อมูลคนพิการในประเทศไทย มีจำนวนทั้งสิ้น ๒,๒๗๓,๙๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๔๕ ของประชากรทั้งประเทศ (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๗) คนพิการมีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มที่จะมีเพิ่มมากขึ้นด้วยความเสี่ยงพิการเกิดขึ้นได้กับทุกคนทุกครอบครัวตั้งแต่แรกเกิดจนถึงเป็นผู้ใหญ่และสูงวัยยิ่งอายุยืนยาวอัตราการพิการก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

สำนักอนามัยเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการระดับปฐมภูมิโดยมีภารกิจในการให้บริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขแก่ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ครอบคลุมทั้ง ๔ มิติ ได้แก่ ด้านการสร้างเสริมสุขภาพ ด้านการป้องกันควบคุมโรค ด้านการรักษาพยาบาล และด้านการฟื้นฟูสุขภาพ โดยมีการให้บริการลงพื้นที่เยี่ยมผู้ป่วยโดยทีมสหวิชาชีพ ประกอบด้วย แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาลวิชาชีพ เภสัชกร นักสังคมสงเคราะห์ นักกายภาพบำบัด นักจิตวิทยา รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างครอบคลุมทั่วถึงและเท่าเทียมตามนโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ผลักดันการจัดบริการเพื่อให้คนพิการเข้าถึงสิทธิของคนพิการได้สะดวกและรวดเร็วมากขึ้น สำนักอนามัย โดยศูนย์บริการสาธารณสุข มีการเพิ่มช่องทางการให้บริการเพื่อการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการสำหรับคนพิการด้วยปฏิบัติการเชิงรุกเพื่อออกเอกสารรับรองความพิการตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ – พฤษภาคม ๒๕๖๘ ได้มีการออกเอกสารรับรองความพิการทั้งแบบเชิงรับและเชิงรุกเพื่อการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการสำหรับคนพิการ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑,๕๙๑ คน โดยแบ่งเป็นการให้บริการเชิงรับ จำนวน ๗๙ คน และมีการให้บริการเชิงรุกจำนวน ๑,๕๑๒ คน ตลอดจนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้มีการดำเนินการต่อยอดพัฒนาปรับปรุงการให้บริการประชาชนเพื่อให้ครอบคลุมอย่างทั่วถึง จึงมีการสำรวจและค้นหาคนพิการในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ ได้มีการดำเนินการตามการประเมินความพิการเชิงประจักษ์ตามคู่มือการวินิจฉัยและตรวจประเมินความพิการตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ตามหลักการพิจารณาหลักเกณฑ์ความพิการให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ และประกาศกระทรวงฯ พม. เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ อย่างไรก็ตามสำนักอนามัยมีข้อจำกัดการออกเอกสารรับรองความพิการได้เฉพาะความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย และ

ด้านบุคลากร...

ด้านบุคลากรที่มีอยู่อย่างจำกัดและด้วยปริมาณงานจำนวนมาก ประกอบกับมีจำนวนประชากรไม่น้อยที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร แต่มีทั้งประชากรตามทะเบียนราษฎร์และประชากรที่ย้ายถิ่นเข้ามาทำมาหากินในกรุงเทพมหานคร และในกลุ่มประชากรเหล่านี้ยังมีความพิการที่ยังเข้าไม่ถึงสิทธิสวัสดิการสำหรับคนพิการ การประเมินเพื่อออกเอกสารรับรองความพิการที่เป็นเอกสารประกอบการทำบัตรประจำตัวคนพิการเพื่อนำไปสู่โอกาสเข้าถึงสิทธิสวัสดิการต่าง ๆ ที่พึงจะได้รับตามที่กฎหมายกำหนด ส่งผลกระทบการให้บริการยังไม่ครอบคลุมทั่วทุกชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและเกิดปัญหาคนพิการไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ถูกทอดทิ้งทำให้เกิดเป็นปัญหาต่อครอบครัว สังคม ชุมชน และประเทศชาติ

สำนักอนามัย โดยกลุ่มสงเคราะห์ทางสาธารณสุข สำนักงานพัฒนาระบบสาธารณสุข จึงดำเนินการให้บริการปฏิบัติการเชิงรุกเพื่อออกเอกสารรับรองความพิการอย่างต่อเนื่อง โดยมีช่องทางการให้บริการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการเชิงรุกสำหรับคนพิการในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๔ ช่องทาง ประกอบด้วย การลงพื้นที่ค้นหาคนพิการโดยทีมสหวิชาชีพ การสำรวจและค้นหาคนพิการโดยอาสาสมัครสาธารณสุขและเครือข่ายอื่น การให้บริการร่วมกับหน่วยแพทย์และสาธารณสุขเคลื่อนที่ และการให้บริการผ่านช่องทาง Line Chat Bot (๒A : Able to Access) ด้วยรูปแบบบริการสำหรับคนพิการให้มีความสะดวก รวดเร็ว สามารถเข้าถึงบริการสิทธิสวัสดิการและการรักษาพยาบาลที่จำเป็น สำหรับกรณีที่ศูนย์บริการสาธารณสุขไม่สามารถประเมินเพื่อออกเอกสารรับรองความพิการได้เนื่องจากไม่มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น ความพิการทางการเห็น ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ทางจิตใจหรือพฤติกรรม ทางสติปัญญา ทางการเรียนรู้ และทางออทิสติก ศูนย์บริการสาธารณสุขจะดำเนินการประสานส่งต่อคนพิการเพื่อไปรับการประเมินความพิการในโรงพยาบาล และกรณีที่ออกเอกสารรับรองความพิการโดยศูนย์บริการสาธารณสุข นักสังคมสงเคราะห์ของศูนย์บริการสาธารณสุขจะให้คำปรึกษาแนะนำแก่คนพิการ ญาติหรือผู้ดูแลในการเตรียมเอกสารหลักฐานประกอบการขึ้นทะเบียนและการรับบริการตามวันเวลาที่โรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์เปิดให้บริการซึ่งเป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างสำนักการแพทย์และสำนักอนามัย โดยสำนักอนามัยค้นหาคนพิการในพื้นที่และประสานส่งต่อให้สำนักการแพทย์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับคนพิการได้เข้าถึงสิทธิสวัสดิการได้อย่างครอบคลุมทุกประเภทความพิการ นอกจากปฏิบัติการเพื่อออกเอกสารรับรองความพิการแล้ว ยังมีการให้จัดบริการให้ความช่วยเหลือคนพิการโดยการจัดหาอุปกรณ์ช่วยเหลือทางการเคลื่อนไหวตามความต้องการจำเป็น เพื่อให้คนพิการทางการเคลื่อนไหวได้รับการสนับสนุน หรือส่งต่อรับความช่วยเหลืออื่น ๆ ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อส่งเสริมให้คนพิการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการที่ควรจะได้รับตามสิทธิที่พึงจะได้รับของคนพิการ
- ๒) เพื่อให้ความช่วยเหลือในการจัดหาอุปกรณ์ช่วยเหลือทางการเคลื่อนไหวให้แก่คนพิการที่ได้รับการประเมิน

๓. เป้าหมายของโครงการ

การจัดโครงการบริการเชิงรุกเพื่อการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการสำหรับคนพิการมีการให้บริการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการของคนพิการและการออกเอกสารรับรองความพิการ แบ่งเป็น ๒ กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ การให้บริการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการของคนพิการเพื่อประเมินความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายตามหลักการพิจารณาหลักเกณฑ์ความพิการให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๕ และประกาศกระทรวงฯ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้กับผู้มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายเชิงรุก เพื่อออกเอกสารรับรองความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายออกโดยศูนย์บริการสาธารณสุข สังกัดสำนักอนามัย มีการให้บริการในการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการของ คนพิการและการออกเอกสารรับรองความพิการเชิงรุกในชุมชน ๔ ช่องทาง ดังนี้

- ๑) การลงพื้นที่ค้นหาคนพิการโดยทีมสหวิชาชีพ
- ๒) การสำรวจและค้นหาคนพิการโดยอาสาสมัครสาธารณสุขและเครือข่ายอื่น
- ๓) การให้บริการร่วมกับหน่วยแพทย์และสาธารณสุขเคลื่อนที่
- ๔) การให้บริการผ่านช่องทาง Line Chat Bot (๒A : Able to Access)

กิจกรรมที่ ๒ การจัดหาอุปกรณ์ช่วยเหลือทางการเคลื่อนไหว เช่น รถเข็น วอร์คเกอร์ ๔ ขา ไม่เท้า ๓ ขา ไม่เท้าขาเดียว รวมถึงวัสดุอุปกรณ์จำเป็น เช่น ผ้าอ้อมผู้ใหญ่ และอุปกรณ์ช่วยการเคลื่อนไหว เช่น สายสวนปัสสาวะ ถูเก็บสิ่งขับถ่ายจากลำไส้ เตียงผู้ป่วย เครื่องผลิตออกซิเจน เครื่องดูดเสมหะ ฯลฯ ให้แก่ผู้แจ้งความประสงค์ที่เข้าร่วมโครงการบริการเชิงรุกเพื่อการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการสำหรับคนพิการซึ่งเป็น ผู้ที่ประเมินความพิการแล้ว โดยทีมสหวิชาชีพของศูนย์บริการสาธารณสุขพบว่ามีความต้องการจำเป็นต้อง ใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือทางการเคลื่อนไหวหรือวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตประจำวันและ มีความประสงค์ขอรับการสนับสนุน

๔. ลักษณะโครงการ

เป็นโครงการสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ มหานครสำหรับทุกคน ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๓.๑ จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและ สวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึง และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ การกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ด้านสุขภาพดี ประเด็นการพัฒนา ๕.๒ ยกระดับระบบสุขภาพปฐมภูมิ และเครือข่ายสาธารณสุข ๑๕๒: ยกระดับศูนย์บริการสาธารณสุข เพิ่มการรักษา เพิ่มเวลา เพิ่มทรัพยากร OKR ๕๒๐๔ ร้อยละของผู้มีความประสงค์ขอรับการสนับสนุนกายอุปกรณ์ได้รับการสนับสนุน (จำนวน ประชาชนที่ได้รับการออกใบรับรองความพิการเชิงรุก) รูปแบบของโครงการเป็นการสำรวจและค้นหาคนพิการ ในชุมชนให้เข้าถึงสิทธิสวัสดิการที่คนพิการพึงจะได้รับ และให้ความช่วยเหลืออุปกรณ์ช่วยเหลือทางการ เคลื่อนไหว รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รหัส P๑๕๒ ยกระดับศูนย์บริการ สาธารณสุข เพิ่มการรักษา เพิ่มเวลา เพิ่มทรัพยากร

๕. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการโครงการตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๙ – กันยายน ๒๕๗๐ ณ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

๖. แผนปฏิบัติการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. ขั้นเตรียมการ												
๑.๑ การศึกษาข้อมูลและ สภาพปัญหา												
๑.๒ กำหนดแนวทางการ ดำเนินงานการให้บริการเข้าถึง สิทธิสวัสดิการเพื่อให้ศูนย์บริการ สาธารณสุข ๖๙ แห่ง นำไปปฏิบัติ												

ขั้นตอนการ...

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑.๓ ประสานความร่วมมือกับศูนย์บริการสาธารณสุขเพื่อรวบรวมปัญหา	←→											
๑.๔ ออกแบบการดำเนินงาน	←→											
๑.๕ จัดทำแนวทางการดำเนินงาน	←→											
๑.๖ ขอเห็นชอบ/อนุมัติโครงการ		←→										
๑.๗ ประชุมชี้แจงฯ/ประชาสัมพันธ์		←→										
๒. ขั้นตอนการดำเนินการ												
๒.๑ ดำเนินการโครงการฯ			←→								→	
๒.๒ การจัดทำแบบรายงานเพื่อติดตามผล											←→	
๒.๓ สรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ												←→

๗. งบประมาณ

ไม่ใช้งบประมาณ

๘. ความเสี่ยงของโครงการและแนวทางการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			แนวทาง การบริหารความเสี่ยง
	โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ระดับของ ความเสี่ยง	
ประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีจำนวนมาก เมื่อเทียบกับอัตรากำลังของผู้ปฏิบัติงาน อาจทำให้ไม่สามารถสำรวจและค้นหาคนพิการได้อย่างครอบคลุมพื้นที่	๑	๑	น้อยมาก	๑. มีการประชาสัมพันธ์โครงการฯ มากขึ้น ๒. อาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร (อสส.)/ ประชาชน/ ชุมชน/ เครือข่ายอื่น ๆ ให้ความช่วยเหลือโดยอำนวยความสะดวกเพื่อประสานศูนย์บริการสาธารณสุข

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) คนพิการและประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้รับการบริการในการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการของคนพิการเพิ่มมากขึ้น
- ๒) ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับคำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนด้านการคุ้มครอง พิทักษ์สิทธิสวัสดิการ ได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุมมากขึ้น
- ๓) ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับการช่วยเหลือในการจัดหาอุปกรณ์ช่วยเหลือทางการเคลื่อนไหว

๑๐. การติดตามประเมินผล

- ๑) ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ ดังนี้

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ประเภทตัวชี้วัด	วิธีการคำนวณ/เครื่องมือในการใช้วัด	ระยะเวลา
๑. ร้อยละของผู้ที่ประสงค์ประเมินความพิการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการ หรือช่วยเหลือ หรือส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ร้อยละ ๑๐๐	ผลผลิต	<u>วิธีการคำนวณ</u> จำนวนผู้ที่ประสงค์ประเมินความพิการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการ หรือช่วยเหลือ หรือส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทหารด้วย จำนวนผู้ที่ประสงค์ประเมินความพิการทั้งหมด คูณด้วย ๑๐๐ <u>เครื่องมือในการใช้วัด</u> แบบรายงานผลการดำเนินงานเพื่อเข้าถึงสิทธิสวัสดิการของคนพิการ	รายงานผลภายในเดือนกันยายน ๒๕๗๐
๒. ร้อยละของผู้ที่มีความประสงค์ขอรับการสนับสนุนกายอุปกรณ์ ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์ช่วยเหลือทางการเคลื่อนไหวตามความต้องการจำเป็น หรือส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ร้อยละ ๑๐๐	ผลลัพธ์	<u>วิธีการคำนวณ</u> จำนวนคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่ได้รับการประเมินออกเอกสารรับรองความพิการเชิงรุก มีความจำเป็นต้องใช้กายอุปกรณ์ และมีความประสงค์ขอรับการสนับสนุนกายอุปกรณ์ ได้รับกายอุปกรณ์ ทหารด้วย จำนวนคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่ได้รับการประเมินออกเอกสารรับรองความพิการเชิงรุก มีความจำเป็นต้องใช้กายอุปกรณ์ และมีความประสงค์ขอรับการสนับสนุนกายอุปกรณ์ ทั้งหมด <u>คูณด้วย ๑๐๐</u> <u>เครื่องมือในการใช้วัด</u> แบบรายงานผลการดำเนินงานเพื่อเข้าถึงสิทธิสวัสดิการของคนพิการ	รายงานผลภายในเดือนกันยายน ๒๕๗๐

- ๒) การติดตามความก้าวหน้า

มีการรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการเป็นรายเดือน โดยรายงานในระบบ BMA Policy Tracking

๓) การประเมิน...

๓) การประเมินผลโครงการ

สำนักงานพัฒนาระบบสาธารณสุขเป็นผู้รับผิดชอบการติดตามประเมินผลโครงการ และ
นำเสนอผลการดำเนินงานต่อผู้บริหาร ภายในเดือนกันยายน ๒๕๗๐

(ลงชื่อ)ผู้เสนอโครงการ

(ลงชื่อ)ผู้อนุมัติโครงการ

แผนปฏิบัติการ

โครงการบริการเชิงรุกเพื่อการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการสำหรับคนพิการ

หน่วยงาน สำนักงานพัฒนาระบบสาธารณสุข สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

ปีงบประมาณ ๒๕๖๐

งบประมาณ ไม่ใช่งบประมาณ

[illegible]